

na 11/1

Naczelne Dowództwo W. P.
(Sztab Generalny).

Pocztą pol. 53.

~~Warszawa~~ 27. kwietnia 1920 r.

5244/5

ODDZIAŁ II.

Ew. 4. Nr. 17585/11

Raport pełnomocnika w Rzymie.

DO

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

W W a r s z a w i e.

W załączeniu przesyła się do wiadomości raport
pełnomocnika wojskowego w Rzymie z dnia 16. kwietnia
1920. roku Nr. 528 w sprawach wojskowych i sytuacji
we Włoszech.

1 załącznik:

Szef Oddziału II:

Bołdeskuł m.p.

Za zgodność:

Major Sztabu Gen.

M. Prochowski

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5244/5 dnia 21/4 1920 r.
1. załącz. Wydawał.

PLSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

POSELSTWO POLSKIE
W RZYMIE
PEŁNOMOCNIK V. GŁÓWNY

16 Kwietnia

20

528

DO NACZELNEGO DOWÓDZTWA W.P.

ODDZIAŁ II

W WARSZAWIE.

~~Przy niniejszym~~

Przy niniejszym przesyłamy w formie załączników:

1° Sprawy wojskowe i sprawy marynarki

2° O sytuacji we Włoszech.

Oryginał podpisał
E. Katkowski

~~General~~ Podporucznik

E. Katkowski

Porucznik.

AMERICAN
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

244

Rap.N. Zał.

SPRAWY WOJSKOWE:

Pierwszy cywilny Minister Wojny, BONOMI, rozpoczął działalność od zaprowadzenia najściślejszej kontroli budżetowej we wszystkich gałęziach powojennych pozostałości. Rozwiązano mnóstwo instytucji prowizorycznych, zniesiono biura zajmujące całe pałace i mieszkania z pod rekwizycji. Polecono zrobić nowy projekt masowej demobilizacji. Zwolniono wyższych oficerów jak n.p. urząd generała do poruczeń przy minist.wojny. Szef gabinetu b.ministra, Comm. CIVALLERO został zwolnionym, na jego miejsceznaczony Comm.ZENDRINI, urzędnik w Min. Wojny.

Postanowiono natomiast otworzyć w najbliższym czasie kursy doskonalenia oficerów poszczególnych broni, a mianowicie:

dla PIECHOTY: - w MODENIE i PARMIE,

dla JAZDY : - w PINEROLO,

dla ARTYLERJI: - w TURYNIE. -

K u r s OSMIOMIESIECZNY.

SPRAWY MARYNARKI:

Mogliśmy dostać następujący tajny rozkaz o zmianach w Naczelnem Dowództwie Marynarki:

Art.I/. Wszystkie Komendy i Dowództwa sił morskich, dotychczas egzystujące, jakoteż Dowództwa Dywizji morskich znoszą się, w czasie określonym dekretem Ministra Wojny.

Art.II./ Naznacza się "NACZELNE DOWÓDZTWO MORSKICH SIŁ ZBRÓJNYCH

MORZA ŚRODZIEMNEGO" pod dowództwem Wice-Admirała.

Art. III./ "MORSKIE SIŁY ZBROJNE M-a ŚRODZIEMNEGO" dzielą się na:

Grupa bojowa. -

Dywizja okrętów-szkół. -

Inspektorat torpedowy. -

Każda grupa pod dowództwem Kontr-Admirała.

Art. IV./ Siły Morskie w Czarnym morzu są zebrane w Dywizję morską pod dowództwem Kontr-Admirała, na czas, jakiego będzie wymagała sytuacja polityczna.

Art. V./ Corocznie będzie się ustanawiać morską dywizję instrukcyjną, dla elementów marynarki z kursem trzymiesięcznym. -

Rzym, 14/IV/920.

Członek Misji

A. Kukorski
Prorząd.

RAPORT SYTUACYJNY O WŁOSZECH .

Sytuacja polityczna wewnętrzna : Pomimo wysiłków ze strony Rządu położenie w państwie staje się coraz więcej skomplikowanym i Nitti , pomimo całego sprytu w kierowaniu nową państwem , natrafia na pietrzące się trudności różnego rodzaju . Rządzenie bez zapewnionej większości parlamentarnej staje się coraz trudniejszym i wymaga ciągłych kompromisów , które paralizują twórczość Rządu . -

Sytuacja ekonomiczna , a specjalnie aprowizacyjna nie jest jednak beznadziejna , pomimo że do samego chleba dopłaca rząd miesięcznie około 30 milionów . Największa klęska są powtarzające się bez przerwy w różnych miejscach państwa , strajki najróżnorodniejszego charakteru , podrywające możliwość produkcji i regularnego ekonomicznego życia . Zaledwie uspokojony strajk kolejowy rozpoczął się znowu , sporadycznie wpławdzicie, ale z pewną ciągłością .

W fabrykach robotnicy domagają się Rad Nadzorczych , złożonych wyłącznie z robotników , z bezapelacyjną decyzją w sprawach wewnętrznych fabryki . Wiece i mityngi nie tylko socjalistyczne , ale anarchistyczne zasadniczo są dopuszczane wszędzie na prowincji i kończą się często po -
bojówkami z rannymi i zabitymi .

Ludność jest bardzo rozdrażniona wciąż wzrastającą drożyzną produktów pierwszej potrzeby .

Parlament bez stałej większości i przy obecności 156 socjalistów ,
nie przyjmujących udziału w pracy twórczej , jest mało uzdolniony do pro-
duktywnej pracy , ale przy teraźniejszych warunkach prawdopodobnie nie
będzie rozpuszczonym , - Socjaliści w Parlamencie przyznają że jeszcze
nie są zdolni do wzięcia rządu w swe ręce , ale starają się gdzie można
zrobić trudność Rządowi burżuazyjnemu . Tak np. urządzają strajki dla
błahych powodów np. w Turynie z powodu przestawienia zegarków na godzi-
nę naprzód (ora legale) .

Sprawa agrarna stała się znowu na ostrzu noża . Ciągłe podżeganie a-
gitatorów do zabierania gruntów doprowadziły w S. Giovanni in Persiceto
do wybuchu , który władza próbowała poskromić przez karabinierów . Skut-
kiem zabicia siedmiu demonstrantów i ranienia wielu innych był znowu po-
wszechny strajk , chociaż niezupełnie udany , w Bolonii , Florencji , Tu-
rynie , Medyolanie , Piacenzy , Livorno i Modenie . W tem ostatnim mies-
cie znowu karabinierzy zabili trzech demonstrantów . Wprawdzie do ruchu
tego nie przylączyły się otwarcie ani " Konfederacja Generalna Pracy " ,
ani " Dyrekcja Partii Socjalistycznej " , pomimo to jednak niezadowo-
lenie jest tak ogólnem , że pozycja Rządu jest nadzwyczajnie trudna i o-
becny Rząd trzyma się tylko słabością swych ~~przeciwników~~ przeciwników

Sytuacja polityczna zewnętrzna : Prezes ministrów Nitti , będąc w
duchu pacyfisty , daje tego dowody w dwóch wypadkach , dla chwili obec-
nej nader charakterystycznych : Stanowisko jego w obec wypadków w Niem-
czech w najwyższym stopniu irytuje kółła dyplomatyczne francuskie : nie -

tylko cała prasa włoska jednogłośnie zajęła wobec akcji francuskiej wro-
gie wprost stanowisko , ale nawet organy półoficjalne zamieszczają arty-
kuły tak ostre jakgdyby nie były skierowane do państwa sprzymierzonego ,

Zato wzrastające we Włoszech sympatie austriacko - niemieckie za-
manifestowały się obecnie w przyjęciu kanclerza Rennera , które nie-
tylko że było kurtuazyjne , ale nosiło nawet cechy serdeczności a we
Florencji nawet popularności . Tak przy przybyciu jak i przy odjez-
dzie kanclerza byli na stacji prezes ministrów , prezydent Senatu
ministrowie i reprezentant króla .

Niektóre rezultaty dorazne konferencji z Nittim dadzą się wy-
razić w następujących postanowieniach : Wobec braku chleba we
Wiedniu , Rząd włoski zgadza się na oddanie Austrii 150,000 tonn
zboża amerykańskiego , w drodze do Włoch . Dla załatwienia spraw
kredytu między obywatelami Włoch i Austrii ustanawia się Urząd
kompensacyjny . Dla ułatwienia wymiany towarów między obu państwa-
mi Włochy zbudują linię kolejową począwszy od Tolmino , według gotowego
już austriackiego projektu. W sprawie węgla Włochy również przyrzekły
poparcie interesów Austrii wobec Ameryki i Czechosłowacji , po-
zatem Włochy zaprowadzą w węgiel w przebiegu przez Austrię
lokomotywy węglowych pociągów idących tranzytem do Włoch z górne-
go Szląska .

Pozatem w omawianiu sprawy taryf celnych postanowiono wypra-
cować na przyszłość projekt do przyjęcia w epoce kiedy unormują

sie warunki walutowe . Poniewaz Tryest jest jedynym portem dla
interesow austriackich , przeto zgodzono sie na wyznaczenie spe-
cjalnych magazynow dla handlu austriackiego , dopuszczajac poza-
tem w przyszlosci mozliwosc urzadzenia dla Austrii wolnej zony
jako bazy handlowej w tryestenskim porcie .

Sprawa fiumanska bez zmian .

Członek Misji

A. Tarkowski
Pomocnik